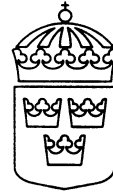

Regeringens skrivelse

2011/12:8

Kontroll av postförsändelser

Skr.
2011/12:8

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 22 september 2011

Jan Björklund

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogörs för hur bestämmelserna om kontroll av postförsändelser i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter har tillämpats under 2010.

1	Ärendet och dess beredning.....	3
2	Reglerna om kontroll av postförsändelser	3
2.1	Bakgrund.....	3
2.2	Kontroll av postförsändelser	4
3	Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser....	5
4	Slutsatser.....	6
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2011 ..	7

Den 1 juli 1998 trädde lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter, förkortad LPK, i kraft. Enligt LPK får Tullverket undersöka postförsändelser från andra EU-länder för att kontrollera om de innehåller alkohol- eller tobaksvaror. I det lagstiftningsärende som låg till grund för LPK uttalade skatteutskottet, för att ännu mer skapa insyn i och möjlighet till uppföljning och utvärdering av kontrollverksamheten, att regeringen årligen bör informera riksdagen om hur många försändelser som granskats och öppnats och med vilket resultat (bet. 1997/98:SkU28 s. 44).

Regeringen har tidigare lämnat redogörelser till riksdagen för hur reglerna om kontroll av postförsändelser har tillämpats under 1998–2009 (skr. 1999/2000:19, skr. 2000/01:37, skr. 2001/02:16, skr. 2002/03:13, skr. 2003/04:6, skr. 2004/05:6, skr. 2005/06:8, skr. 2006/07:8, skr. 2007/08:30, skr. 2008/09:8, skr. 2009/10:8 och skr. 2010/11:8). Regeringen lämnar nu en redogörelse för 2010. Redogörelsen bygger i huvudsak på uppgifter som Tullverket har lämnat i en skrivelse till regeringen daterad den 8 april 2011 (dnr Fi2011/1851).

2 Reglerna om kontroll av postförsändelser

2.1 Bakgrund

Från och med den 1 april 2010 tillämpas direktiv 2008/118/EG (EUT L 9, 14.1.2009, s. 12, Celex 32009L0118), det s.k. punktskattedirektivet, inom EU. Direktivet ersätter rådets direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 23.3.1992, s. 1, Celex 31992L0012), det s.k. cirkulationsdirektivet. Genom punktskattedirektivet infördes ett datoriserat transport- och kontrollsystem men grunderna för beskattningssystemet kvarstår i stort sätt oförändrade. Mot bakgrund av att punktskattedirektivet skulle vara genomfört i medlemsstaterna den 1 januari 2010 och tillämpas från och med den 1 april 2010 avser redogörelsen nedan endast bestämmelser enligt punktskattedirektivet. Bestämmelser motsvarande de som nämns nedan fanns dock även i cirkulationsdirektivet.

Enligt bestämmelserna i punktskattedirektivet inträder skattskyldighet för punktskatt när den punktskattepliktiga varan släpps för konsumtion och i den medlemsstat där detta sker (artikel 7). När det gäller punktskattepliktiga varor som förvärfvas av en enskild person för dennes eget bruk och som transporteras av denne person från en medlemsstat till en annan ska punktskatten endast tas ut i den medlemsstat där de punktskattepliktiga varorna förvärfvas (artikel 32, vilken motsvarar artikel 8 i cirkulationsdirektivet). Punktskattepliktiga varor som redan frisläppts för konsumtion i en medlemsstat och som köps av en annan person än en godkänd upplagshavare eller registrerad mottagare som är etablerad i en annan medlemsstat och som inte bedriver ekonomisk verksamhet, och som avsänds eller transporteras direkt eller indirekt av säljaren eller för

hans räkning till en annan medlemsstat, ska vara punktskattepliktiga i destinationsmedlemsstaten (artikel 36). Bestämmelserna om distansförsäljning har tagits in i lagen (1994:1563) om tobaksskatt och i lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

EU-domstolen har i en dom den 2 april 1998 i mål C-296/95, ”the Man in Black”, REG 1998 s. I-1605, behandlat tolkningen av artikel 8 i cirkulationsdirektivet. Frågan har även prövats av EG-domstolen i en dom den 23 november 2006 i mål C-5/05, ”Joustra”, REG 2006 s. I-11075.

Bakgrunden till att Tullverket fick befogenhet att undersöka, öppna och omhänderta postförsändelser var att regeringen, under arbetet med LPK, på olika sätt fick upplysningar om att ett stort antal postförsändelser från andra EU-länder innehöll alkohol- eller tobaksvaror. Det kunde också konstateras att varorna felaktigt undgick svensk punktskatt. Reglerna om distansförsäljning och om säkerhet och representant för den skattskyldige, dvs. den utländske säljaren, följdes inte.

LPK är tillämplig vid punktskattekontroll som avser sådan hantering av skattepliktiga varor som omfattas av punktskattedirektivet. Lagen är tillämplig på kontroll avseende punktskattepliktiga varor vid vägtransporter och vid försändelser med post. I båda fallen är det Tullverket som ansvarar för kontrollverksamheten. För alla kontrollåtgärder gäller en proportionalitetsregel, dvs. åtgärden får inte vara mer omfattande eller pågå under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med åtgärden.

2.2 Kontroll av postförsändelser

Reglerna i 3 kap. LPK ger Tullverket befogenhet att undersöka om en postförsändelse innehåller alkohol- eller tobaksvaror och att öppna en sådan försändelse om det finns anledning att anta att den innehåller nämnda varor. För att skydda brevhemligheten finns bestämmelser om begränsningar i Tullverkets kontrollbefogenheter, exempelvis vem som får besluta om öppnandet.

Om mottagaren av en alkoholvara saknar rätt att föra in varan enligt alkohollagen (2010:1622) ska varan tas om hand. Detsamma gäller för tobaksvaror om mottagaren är under 18 år. Avsändaren ska ges möjlighet att återutföra varan på villkor som Tullverket bestämmer. Alkohol- och tobaksvaror, som inte återsänds eller omhändertas på grund av att rätt till införsel saknas, får omhändertas om det finns anledning att anta att skattskyldighet föreligger och att skatten inte har betalats eller att säkerhet inte har ställts för skattens betalning. Om skattskyldighet inträtt för en omhändertagen vara ska Tullverket besluta om skatten.

Ett beslut om omhändertagande ska upphävas om det inte längre finns grund för att omhänderta varan, om mottagaren av varan betalat ett belopp som motsvarar skatten på varan, om ett beslut om beslag har meddelats för varan, om varan återutförts av avsändaren eller om det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå. En vara som har omhändertagits får, om det inte är oskäligt, förverkas i vissa fall.

3 Tillämpning av bestämmelserna om kontroll av postförsändelser

Skr. 2011/12:8

Tullverket använder röntgenutrustning vid punktskattekontroll av postförsändelser. Genom att använda denna utrustning tillförsäkras enligt Tullverket att endast försändelser som misstänks innehålla alkohol och cigaretter öppnas.

Under 2010 öppnades 15 av de postförsändelser som röntgades. Samtliga försändelser som öppnades innehöll vin. Totalt omhändertogs 261 liter vin. Enligt Tullverket innehöll de öppnade försändelserna inte några brevhemligheter.

Av de 15 ärenden som uppkom med anledning av öppnandet av postförsändelser har mottagarna debiterats 5 732 kronor i skatt.

Av nedanstående tabell framgår antal öppnade postförsändelser per år och vad som omhändertagits. Siffrorna har i vissa fall avrundats till heltal (för exakta angivelser se skrivelserna som anges i avsnitt 1). Tobaks- eller alkoholvaror har påträffats i samtliga öppnade postförsändelser förutom i en postförsändelse som öppnades 2001 och i den postförsändelse som öppnades 2008.

År	Antal öppnade	Antal cigaretter.	Tobak, kg	Sprit, liter	Vin, liter	Öl, liter
1998	1 720	824 049	-	88	-	-
1999	254	41 000	13	353	250	827
2000	36	13 600	14	70	-	-
2001	8	4 800	-	12	-	-
2002	23	-	-	17	-	-
2003	41	800	-	437	12	-
2004	3	-	-	18	-	-
2005	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-
2007	296	1 198 140	-	847	741	623
2008	1	-	-	-	-	-
2009	151	166 860	-	-	-	-
2010	15	-	-	-	261	-

4 Slutsatser

Redan under andra halvåret 1998 minskade antalet kontrollerade postförsändelser som innehöll cigaretter kraftigt och denna minskning fortsatte under några år. Under 2007 resulterade kontrollerna i att cigaretter och alkohol påträffades i större antal respektive volym än under något tidigare enskilt år. Tullverket, tillsammans med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten, medverkade dock till att en av de största avsändarna fick lägga ner sin verksamhet under 2007 vilket resulterade i att postförsändelser innehållande alkohol- och tobaksvaror minskade drastiskt under 2008. Under 2009 påträffades dock åter något fler postförsändelser innehållande cigaretter, om än i mindre mängd än 2007. Under 2010 har antalet påträffade alkoholvaror i postförsändelser minskat i förhållande till 2007 när sådana varor senast påträffades.

Kontrollerna av postförsändelser har inte spelat ut sin roll. I stället är kontrollerna fortfarande ett viktigt instrument för att säkerställa att svensk punktskatt tas ut vid s.k. postorderförsäljning eller liknande försäljning till svenska konsumenter. Dessutom innebär den höga träffprocenten i kontrollverksamheten att knappast några försändelser hindras i onödan. Risken för att försändelser som inte innehåller alkohol eller tobaksvaror öppnas är med andra ord mycket liten. Det är vidare inte sannolikt att det finns någon annan kontrollmetod som skulle vara lika effektiv.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2011

Närvarande: Statsrådet Björklund, ordförande, och statsråden Larsson, Hägglund, Borg, Sabuni, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag

Föredragande: statsrådet Borg

Regeringen beslutar skrivelse 2011/12:8 Kontroll av postförsändelser